



**REPUBLIKA KOSOVA**  
**KANCELARIJA GENERALNOG REVIZORA**

**Br. Dokumenta: 20.2.1-2015-08**

**IZVEŠTAJ REVIZIJE**  
**O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA KANCELARIJE PREDSEDNIKA**  
**KOSOVA ZA GODINU ZAVRŠENU SA 31 DECEMBROM 2015**

**Priština, Juni 2016**

Generalni Revizor Republike Kosovo je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Kancelarija Generalnog Revizora obavlja revizije regularnosti i performanse i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da doprinosimo zdravom finansijskom upravljanju u javnoj administraciji. Mi obavljamo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na javnom sektoru i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Kancelarije Generalnog Revizora na direktan način promovišu odgovornost pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o mišljenju revizije i izveštaju o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Kancelarija Predsednika Kosova, u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Ibrahim Gjylderren, koji je nadgledao reviziju

Izveštaj i izdato mišljenje su rezultat revizije izvršene pod upravljanjem Direktora Revizije Emine Fazliu, podržanog od, Faruk Rrahmani -Vođa Tima, Mazlumsha Sejfadini -Član Tima.

## TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak .....	4
1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje .....	6
2 Upravljanje.....	9
3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola.....	13
Dodatak I: Pristup i metodologija revizije .....	19
Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR ....	20
Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine.....	23

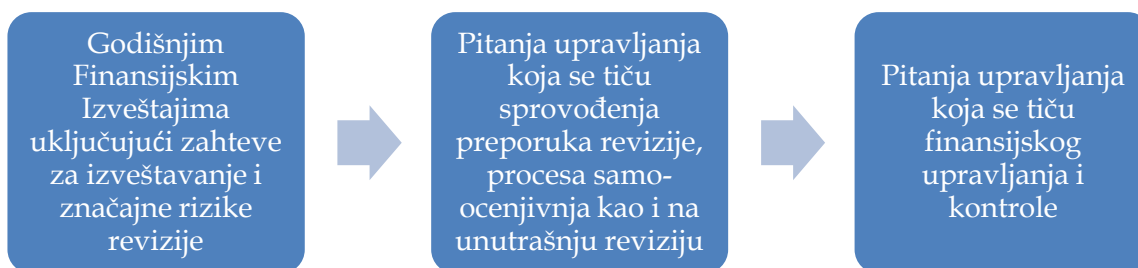
## Opšti sažetak

### Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu iz revizije Godišnjih Finansijskih Izveštaja Kancelarije Predsednika Kosova za 2015 godinu - koji određuje mišljenje koje je dato od strane Generalnog Revizora. Zahvaljujemo Generalnog Sekretara i njegovo osoblje za njihovu pomoć tokom procesa revizije.

Pregled Finansijskih Izveštaja za 2015 godinu je obavljen u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije na Javnom Sektoru. Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje smo mislili da su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup je predstavljen u Memorandumu Planiranja Revizije, datuma 23 Oktobra 2015 godine.

Naša revizija se fokusira na (detaljno je prikazano u Dodatku I):



Nivo obavljenog rada od strane Kancelarije Generalnog Revizora za izvršenje revizije za 2015 godinu, direktno odražava kvalitet unutrašnje kontrole sproveden od strane menadžmenta.

### Mišljenje

Dodatak II objašnjava različite vrste mišljenja primenjenih od strane Kancelarije Generalnog Revizora.

Mišljenje Generalnog Revizora je:

#### **Ne-modifikovano mišljenje**

Godišnji finansijski izveštaji predstavljaju *pravilnu i istinitu sliku* sa svih materijalnih gledišta. Potpuno formulisanje mišljenje detaljno prikazano u 1.2 Delu ovog.

**Naši glavni zaključci i preporuke su:**

Upravljanje rizikom i sprovođenje preporuka iz prethodne godine se nisu adresirale kao što se zahteva za razvoj i poboljšanje organizacije.



Sekretar treba da primeni rigorozan proces kako bi se osiguralo da proces samo-ocenjivanja i preporuke prethodne godine aktivno adresiraju, i taj napredak izveštavati menadžmentu na mesečnoj osnovi. (vidi pitanja 1,2 i 3)

Upravljanje procesa nabavke je imalo nedostataka, naročito kod procedura kvotacije.



Sekretar treba obezbediti izbegavanje slabosti u procesu nabavke i da se pravila nabavke i zahtevani kriterijumi u dosijeju tendera u potpunosti ispoštuju pre potpisivanja ugovora. (vidi pitanje 5)

**Odgovor Menadžmenta KPK-a - revizija 2015 godine**

Menadžment KPK-a je uzeo u obzir i složio se sa detaljnim nalazima i zaključcima revizije, kao i obavezao se da će adresirati date preporuke.

# 1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

## 1.1 Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koja su predstavljena na finansijskim izveštajima. Mi takođe razmatramo izjavu koja je data od strane Glavnog Administrativnog Službenika (GAS) i Glavnog Finansijskog Službenika (GFS), kada se GFI dostavljaju Vladi.

Izjava o predavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost za Vladu da su pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da se može preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

## 1.2 Mišljenje Revizije

### **Ne modifikovano mišljenje**

Mi smo obavili reviziju GFI Kancelarije Predsednika Kosova za godinu završenu sa 31 decembrom 2015, koja uključuju izveštaj primanja i isplata gotovim novcem, izveštaj upoređivanja budžetskih i tekućih iznosa, beleške objašnjenja finansijskih izveštaja kao i obelodanjivanja.

Prema našem mišljenju, GFI predstavljaju pravilnu i istinitu sliku, sa svih materijalnih gledišta, prijema i isplata kao i izvršenog budžeta Kancelarije Predsednika Kosova za godinu završenu sa 31 decembrom 2015, u skladu sa: Međunarodnim standardima računovodstva za javni sektor (računovodstva gotovim novcem), Zakonom br. 03/L-048 o Upravljanju Javnih Finansija i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Finansijskim Pravilom MF-a br. 03/2013 o GFI budžetskih organizacija.

### **Osnova za Mišljenje**

Mi smo obavili reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Na osnovu ovih standarda, naše odgovornosti su opisane u donjem delu kod Odgovornosti Revizora o Reviziji GFI. Prema etičkim zahtevima, koje su relevantne za našu reviziju GFI budžetskih organizacija na Kosovu, KGR je nezavisna u odnosu na Kancelariju Predsednika Kosova i drugi etički zahtevi su ispunjeni u skladu sa ovim zahtevima. Mi verujemo da dokazi revizije koje smo dobili su dovoljni i prikladni za osiguranje osnove za naše mišljenje.

### **Odgovornost Menadžmenta i odgovornih lica za Upravljanje i Godišnjih Finansijskih Izveštaja**

Generalni Sekretar Kancelarije Predsednika Kosova je odgovoran za pripremu i pravilno predstavljanje GFI prema Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru – Finansijsko Izveštavanje na osnovu Računovodstva Gotovog Novca-modifikovan, kao i odgovoran je za unutrašnje kontrole koje menadžment određuje kao potrebne za omogućavanje pripremu finansijskih izveštaja bez pogrešnih materijalnih prikazivanja izazvanih bilo od prevare ili greške. To uključuje primenu Zakona br. br. 03/L-048 o Upravljanju Javnih Finansija i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama).

Generalni Sekretar i menadžment KPK-a su odgovorni za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Kancelarije Predsednika Kosova.

### **Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju Godišnjih Finansijskih Izveštaja**

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima na osnovu naše revizije. Mi smo obavili reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržimo etičkim zahtevima i da planiramo i obavljamo reviziju radi dobijanja razložne sigurnosti o tome da li finansijski izveštaji imaju pogrešna materijalna prikazivanja.

Naša ciljevi su da dobijemo razložnu sigurnost o tome da li godišnji finansijski izveštaji u celosti ne sadrže materijalna pogrešna prikazivanja, bilo zbog prevare ili zbog greške. Razložna sigurnost je jedan visok stepen sigurnosti ali to ne garantuje da će jedna revizija koja se obavlja u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalnu pogrešno prikazivanje kada ona postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti zbog prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, se očekuje da one individualno ili u grupi mogu da utiču na odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih godišnjih finansijskih izveštaja.

Revizija uključuje obavljanje procedura za dobijanje dokaza revizije u vezi sa iznosima i obelodanjivanjima na finansijskim izveštajima. Odabrane procedure zavise od revizorskog suda, uključujući i procenu rizika od pogrešnih materijalnih prikazivanja na finansijskim izveštajima, bilo zbog prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor razmatra unutrašnju kontrolu koja je relevantna za pripremu finansijskih izveštaja od entiteta, kako bi dizajnirao procedure revizije koje su prikladne okolnosti entiteta, ali ne sa ciljem izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnje kontrole entiteta. Revizija uključuje i procenu usklađenosti korišćenih politika računovodstva i opravdanost izračunavanja računovodstva obavljenih od menadžmenta, kao i procenu prikazivanja finansijskih izveštaja.

## 1.3 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

GFI KPK trebaju biti u skladu sa određenim okvirom izveštavanja. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom MF br. 03/2013 o GFI-a budžetskih organizacija;
- Zahteve ZUJFO br. 03/L-048, izmenjen Zakonom br. 03/L-221, Zakonom br. 04/L-116 i Zakonom br 04/L-194;
- Zahteve da su GFI pripremljeni na Albanskim i Srpskom jeziku, potpisani od strane GAS i GFS i dostavljeni pri MF; i
- Zahteve uredbe 01/2013 - Trošenje javnog novca i Uredbe br. 02/2013 o upravljanju ne finansijske imovine.

U finansijskim izveštajima je bilo potrebno napraviti neke tehničke ispravke, kao na prvim obrascima takođe, i na Objašnjavajuće napomene. Kako bi se obezbedilo tačno izveštavanje mi smo predložili sledeće ispravke:

- Član 12, *Izjava o primanjima i isplatama i kod obrazaca obelodanjivanja* – primetili smo da prikazani iznosi u izveštajima nisu pravilno zaokruženi u hiljadama/Euro; i
- *Napomena 34 Potraživanja* - Primetili smo da potencijalna sredstva u iznosu od 42,840€ iz prethodnih godina koja je bila sudski spor prikazana kod potraživanja. Obzirom da KPK ne prikuplja prihode i nema potraživanja, predložili smo da to obelodanjivanje bude prikazano na napomeni 29 Potencijalne obaveze/potencijalna sredstva.

Nakon naših predloga, KPK je ispravilo GFI, tako da završna predstavljena verzija ne sadrži neku grešku. Ostali zahtevi u kontekstu spoljnog izveštavanja, od KPK je zahtevano da adresuje sledeće izveštavanje:

- Budžetske zahteve;
- Tromesečne izveštaje, uključujući deveto-mesečne finansijske izveštaje;
- Nacrt plan i završni plan nabavke;
- Izveštaji o obavezama dostavljene u MF;
- Izveštaj samo-ocenjivanja u skladu sa pravilima FUK; i
- Godišnji izveštaj performanse.

Svi zahtevi izveštavanja sa gledišta GFI i spoljnog izveštavanja su bili ispunjene i bili su dobrog kvaliteta, i mi nemamo neko pitanje da pokrenemo.

### Preporuka

Nemamo preporuke na ovom području.



## 2 Upravljanje

### 2.1 Uvod

Efektivni aranžmani upravljanja su ključni za KPK kako bi na uspešan način upravljala izazovima sa kojima se suočava za obezbeđivanje pružanja boljih usluga u korist poreskih obveznika i ostalih korisnika usluga.

Ključni pokazatelj u podršci efektivnog upravljanja je sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje posvećenost menadžmenta za razvijanje postojećih procesa i kontrola. Na sličan način, kontrolna lista samo-ocenjivanja koja se popunjava od svih budžetskih organizacija obezbeđuje jedan okvir za razvoj proširenih aranžmana upravljanja. Važno da su odgovori koji su dati od strane individualne budžetske organizacije podržani relevantnim dokazima. Prema tome, mi smo primenili jedan konzistentan pristup na sve revizije u cilju utvrđivanja kvaliteta popunjenih upitnika samo-ocenjivanja i da se proceni tačnost predstavljenog stanja o upravljanju na Kosovu.

- Drugi deo pregleda aranžmana upravljanja odražava, pregled oblasti aranžmana upravljanja gde su potrebna važna poboljšanja, tamo gde mi verujemo da naše preporuke mogu podsticati pozitivna poboljšanja, uključujući i pregled sistema Unutrašnje Revizije; i
- Oblasti finansijskog upravljanja i kontrole, identifikovane preko našeg revizorskog rada uključujući i specifičan rad koji je usmeren ka pitanjima usklađenosti u ključnim sistemima troškova (ove oblasti su razmatrane u poglavlju 3 ovog izveštaja).

### 2.2 Opšti zaključak o upravljanju

Postoji jedan broj slabosti u upravljanju u okviru KPK, naročito u pogledu sprovođenja preporuka iz prethodne godine upravljanje rizikom. Popunjena kontrolna lista samo-ocenjivanja samo delimično odražava ovu situaciju, sa nekim pozitivnim komentarima o postojanju postojećih aranžmana.

Menadžment je primenio niz kontrola u finansijskim sistemima. Utvrdili smo da kontrole u nekim oblastima zahtevaju dalja poboljšanja u cilju sprečavanja da KPK ima slabu vrednost za novac i neefikasno upravljanje. Glavne oblasti u kojima su potrebna dalja poboljšanja su, sprovođenje preporuka, otklanjanje nedostataka utvrđenih od samo-ocenjivanja, i upravljanje rizikom kao veoma važna komponenta.

## 2.3 Preporuke iz prethodne godine

Naš izveštaj revizije za GFI-a za 2014 godinu, rezultirao je sa šest preporuka. KPK je izradilo plan delovanja kako bi se osiguralo da će preporuke biti adresirane u okviru određenog perioda. Do kraja naše revizije za 2015 godinu, KPK je uspelo da sprovede tri preporuke, dve su u procesu sprovođenja, dok jedna nije sprovedena.

Za detaljniji opis preporuka i kako su one adresirane pogledajte Dodatak III.

---

### Pitanje 1 - Sprovođenje preporuka iz prethodne godine - Visoki prioritet

**Nalaz** Ne sprovedena preporuka se odnosi na sistem e-inovina, koji sistem još uvek nije instaliran u KPK. UPK okleva da instalira sistem e-inovina zato što primenjuje jedan softver kreiran od strane službenika KPK i da je održavanje evidencija tačno i potpuno. Nedostaci su ponovljeni i na području nabavke.

**Rizik** Kontinuirane slabosti u kontrolama menadžmenta i drugih kontrola na ključnim finansijskim sistemima i koje nisu sprovedene u potpunosti, rezultiralo je na:

- Nedostatke u procedurama nabavke; i
- Nefunkcionisanje sistema e-inovina.

**Preporuka 1** Generalni Sekretar treba osigurati konstantno pregledavanje plana delovanja kako bi se odredio jedan vremenski rok za sprovođenje preporuka, sa članovima odgovornog osoblja, sa početnim fokusom na oblastima najvećeg značaja.

## 2.4 Kontrolna Lista samo-ocenjivanja FUK-e

Ministarstvo Finansija je izradilo jednu detaljnu listu samo-ocenjivanja za budžetske organizacije kako bi se podržali efektivni aranžmani upravljanja. Za sve preduzete revizije, testirali smo kvalitet upitnika FUK-a za samo-ocenjivanje koji su dostavljeni Ministarstvu, ocenjujući po jedno ključno pitanje u svakoj komponenti kontrolne liste.

U nastavku smo rezimirali naše nalaze za KPK, tako da sažetak našeg rada o svim revizija će biti konsolidovan u našem Godišnjem Izveštaju Revizije. Ovo nema za cilj da pruži komentare o kvalitetu dostavljenog upitnika samo-ocenjivanja u celini, ali će dati odgovore na nekoliko ključnih pitanja da se podrži nastojanje Ministarstva Finansija radi povećanja efikasnosti procesa i razvoja celokupnog sistema FUK-a.

---

## Pitanje 2 – Kontrolna lista samo-ocenjivanja – Visoki prioritet

**Nalaz** Kao deo naše revizije, pregledali smo šest ključnih pitanja upitnika samo-ocenjivanja u vezi pet komponenata. Za ispitivana pitanja pronašli smo sledeće:

- Nisu uspostavljene potrebne procedure za upravljanje rizikom, pošto nije izrađen neki operativni plan za upravljanje rizika, to je detaljnije tretirano u pod poglavlju 2.5.1; i
- Povezanost između plana nabavke i budžeta, kao i izrada adekvatnih izveštaja na blagovremeno redovnoj osnovi smatra se zasnovanom od strane KPK.

Unutrašnja revizija nije naglasila gore navedena pitanje. Pored toga, preduzeta akcija u cilju adresiranja identifikovanih pitanja samo-ocenjivanja 2014 godine je ograničena. Do ove situacije je došlo zbog neizvesnosti unutar KPK u vezi značaja ove kontrolne liste, kao i ko je odgovorni službenik koji koristi ove mehanizme da bi se podržala operativna poboljšanja.

**Rizik** Slabi aranžmani upravljanja oslabljuju strateške i operativne procese kao i smanjuju kvalitet usluga koji se pruža putem neefikasnim i ne-efektivnim aktivnostima.

**Preporuka 2** Generalni Sekretar treba da osigura da je primenjen jedan pregled u vezi popunjavanja kontrolne liste samo-ocenjivanja, kao i adresiranje oblasti sa slabostima na pro-aktivan način. Potrebno je primeniti jedan pregledani mehanizam da bi se utvrdila tačnost kontrolne liste, kao i obezbediti dokumentaciju koja podržava isto.

## 2.5 Specifični pregledi upravljanja

Naš rad u posebnim oblastima aranžmana upravljanja je zasnovan preko planiranja revizije, uzimajući u obzir kontekst unutar kojeg deluje KPK kao i izazove sa kojima se suočava.

### 2.5.1 Procena rizika

Očekuje se da sve budžetske organizacije obavljaju procenu rizika. Uputstva koja su utvrđena u procedurama FUK i pravila 01/2010, zahtevaju da registar rizika bude kompletiran za podržavanje efektivnog operativnog i strateškog upravljanja.

### **Pitanje 3 - Nepotpuno sprovođenje zahteva za upravljanje rizikom - Visoki prioritet**

- Nalaz** Upitnik samo-ocenjivanja popunjen od strane KPK, potvrđuje da zahtevani sistemi upravljanja rizikom su još uvek u početnoj fazi. KPK je izradilo godišnji plan rada, u kojem, za operativne oblasti su identifikovane mogući rizici, ali nije predviđen neki akcioni plan za upravljanje ovim rizicima.
- Rizik** Nedostatak efektivnog upravljanja rizikom utiče na kvalitet objekta, budući da se rizici ne adresiraju blagovremeno. Pošto neophodne pro-aktivne akcije koje su potrebne za sprečavanje ili izbegavanje uticaja takvih pitanja se neće preduzeti na planiran i sistematski način.
- Preporuka 3** Generalni Sekretar treba da osigura da je delegirana direktna odgovornost za upravljanje rizikom kod jednog relevantnog direktora koji će osiguravati izveštavanje na mesečnoj osnovi kako bi se sproveli zahtevi u ovoj oblasti pri nadgledanju upravljanja rizikom

## **2.6 Sistem unutrašnje revizije**

Jedinica za Unutrašnju Reviziju (JUR) tokom 2015 godine je funkcionirala sa jednim članom - koji je bio istovremeno i direktor JUR-a. JUR je izradila strateški plan koji pokriva period od 2014-2016 i godišnji plan. Godišnji plan je zasnovan na strateški plan i izrađen je na osnovi procene rizika i njihovih prioriteta.

Unutrašnja revizija je planirala revizije o, troškovima za prekovremeni rad, upravljanja službenih vozila, upravljanja imovinom i procedura nabavke. Od ovih planiranih revizija samo revizija o upravljanju imovinom nije obavljena. Takođe, revizija arhive, planirana za 2014 godinu, završena je u 2015 godini.

U ovim izveštajima, JUR je dalo 14 preporuka u vezi poboljšanja funkcionisanja sistema unutrašnje kontrole. Jedan deo ovih preporuka je sproveden dok je ostali deo u procesu sprovođenja. Dok, preporuke date u izveštaju o arhivi nisu sprovedene.

Odbor za Reviziju (OR) tokom godine je održao četiri redovna sastanka. Ocenilo i tretiralo isticana pitanja u izveštaju revizije KGR, kao i, isticana pitanja od strane unutrašnje revizije.

## 3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola

### 3.1 Uvod

Naš rad o Finansijskom Upravljanju i Kontroli (FUK) izvan oblasti Upravljanja koje su naglašene u poglavlju dva, odražava detaljni rad koji je preduzet o sistemima troškova. Kao deo toga mi razmatramo upravljanje budžetom, pitanja nabavke kao i ljudske resurse, imovinu i obaveza.

### 3.2 Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

Menadžment je primenio niz kontrola u ključnim finansijskim sistemima. Utvrdili smo da kontrole u nekim oblastima zahtevaju dalja poboljšanja u cilju sprečavanja da KPK ima slabu vrednost za novac i neefikasno upravljanje.

Glavne oblasti u kojima su potrebna dalja poboljšanja su, upravljanje procesima nabavke, kontrole nad troškovima, i nalaženje rešenja za sistem e-imovina.

### 3.3 Planiranje i izvršenje budžeta

Mi smo razmotrili izvore budžetskih fondova za KPK, kao i trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama. To je isticano na donjim tabelama:

**Tabela 1. Izvori budžetskih fondova- izvršenje naspram budžeta (u €)**

Opis	Početni budžet	Završni budžet <sup>1</sup>	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje	2013 Izvršenje
Izvori Fondova:	<b>1,853,923</b>	<b>1,693,674</b>	<b>1,615,564</b>	<b>1,563,370</b>	<b>1,474,314</b>
Grant Vlade -Budžet	1,853,923	1,669,598	1,615,564	1,563,370	1,474,314
Grant Norveške Ambasade	0.00	24,076	0.00	0.00	0.00

Završni budžet je niži od početnog budžeta za 160,249€. Povodom budžetskog pregleda smanjen je za 200,306€, praćeno prilagođavanjem budžeta prema odlukama Vlade do kraja godine. U 2015 godini, KPK je potrošilo budžet u stopi od 95% završnog budžeta ili iznos od 1,615,564€, sa poboljšanjem od 6% u poređenju sa 2014 godinom.

Takođe, u decembru 2015 godine, KPK je potpisalo sporazum sa Norveškom Ambasadom<sup>2</sup> radi koristi jedne donacije u vrednosti od 48,152€. Cilj ove donacije je jačanje i podršku Konsultativnog Saveta za zajednice. Iznos od 24,076€ je alociran u budžetu za 2015, koji iznos nije potrošen. Očekuje se da se ova donacija sprovede u 2016 godini.

<sup>1</sup> Završni Budžet - odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

<sup>2</sup> 460,000 NOK - Norveška Kruna

**Tabela 2. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama- izvršenje naspram budžeta (u €)**

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje	2013 Izvršenje
<b>Troškovi fondova prema ekonomskim kategorijama</b>	<b>1,853,923</b>	<b>1,693,674</b>	<b>1,615,564</b>	<b>1,563,370</b>	<b>1,474,314</b>
Plate i Dnevnice	823,751	722,484	722,484	624,910	547,820
Roba i Usluge	861,472	898,575	821,693	876,599	885,012
Komunalije	18,700	10,197	10,197	10,487	12,206
Subvencije i Transferi	70,000	42,418	42,418	51,374	29,276
Kapitalne Investicije	80,000	20,000	18,772	0	0

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama su date u nastavku:

- Budžet za kategoriju plata i dnevnica je planiran za 70 službenika, dok je broj službenika bio 60. U nedostatku prostora za smeštanje osoblja, KPK nije razvilo procese regrutovanja za ispunjenje svih planiranih pozicija. Povodom budžetskog pregleda kategorija za plate i dnevnice je smanjena za 109,255€. dok je na kraju godine na osnovu odluke Vlade iznos od 7,988€ je pridodat ovoj kategoriji;
- Sa budžetskim pregledom, kategoriju robe i usluga je smanjena za 91,051€, dok je u novembru, prema odluci Vlade br. 07/60 za ovu kategoriju podeljen je iznos od 105,000€. Takođe Norveška donacija u iznosu od 24,076€ je alocirana u ovoj kategoriji. Troškovi u ovoj kategoriji su izvršeni u stopi od 91%;
- Kategorija komunalije na kraju godine, sa odlukom Vlade, je smanjen za 8,503€. Smanjenje je bilo i kod kategorije subvencija i transfera u iznosu od 27,582€. troškovi u ove dve kategorije su izvršeni u stopi od 100%; i
- Iznos od 60,000€ je oduzet KPK od strane Ministarstva Finansija iz kategorije kapitalnih investicija u vidu budžetskog suficita. Od ovog iznosa, 40,000€ su bili namenjeni za projekat izgradnje kancelarije predsedništva "Projekat Bele Kuće" koji nije započeo. Troškovi u ovoj kategoriji su izvršeni u stopi od 94% u poređenju sa završnim budžetom.

## 3.4 Nabavka

Pravila nabavke imaju za cilj da osiguraju da se javni fondovi koriste na transparentan i efikasan način kako bi se postigla vrednost za novac. Zakonski okvir jasno utvrđuje prava, dužnosti i obaveze svih stranaka koje su uključene u upravljanju nabavkama.

Vrednost potpisanih ugovora u 2015 godini je iznosila 495,161€. Od 56 razvijenih procedura, 50 od njih je razvijeno postupkom kvotacije. Mi smo testirali sedam nabavke iz kategorije roba-usluga i dve iz kategorije kapitalne investicije u ukupnom iznosu od 248,683€. Naša revizija je otkrila postojanje slabosti u nabavkama koje se odnose na nepravilne upotrebe procedura nabavki i primanje garancije o izvršenju koje nije u skladu sa zahtevima tenderske dokumentacije.

---

### Pitanje 4 - Ne sistematske slabosti nabavke - Visoki prioritet

**Nalaz** Iz pregleda ugovora, identifikovali smo da nekoliko menadžerskih kontrola nad aktivnostima nabavke nisu konzistentno primenjene, i to je rezultiralo kao što sledi:

- U tenderskom dosijeu "Servisiranje i održavanje vozila Toyota", zahtevana je garancija izvršavanja 10% od vrednosti pobjedničke ponude. Okvirni ugovor iznosio je 57,324€ prema ceni za jedinicu. Garanciju za izvršenje na osnovu vrednosti ugovora trebala je da bude u iznosu od 5,732€, dok je UA od pobjednika ugovora prihvatilo garanciju izvršenja u iznosu od 3,000€; i
- Procedura kvotacije cena, zahteva od UA da kotiraju celokupnu količinu artikala kojom planiraju da se snabdeju. Tenderski dosije "usluge zdravstvenih osiguranja" (za putovanja u inostranstvo), UA je iskoristilo proceduru kvotacije cena, dok je specifikacija izrađena sa cenama za jedinicu bez određivanja količine koja će se zahtevati (isporučiti). Pobjednička ponuda je iznosila 2,834€, dok je ugovor potpisan u duploj vrednosti ponude (5,668€) koji je u suprotnosti sa pravilima o javnim nabavkama.

**Rizik** U nedostatku potpune garancije izvršenja, UA raspolaže ograničenim mogućnostima da prinudi EO da ispoštuje uslova ugovora, kao i rizikuje neispunjenje ugovora. Takođe, nedostatak određivanja tražene količine u tenderskom dosijeu kod kotacije od strane UA, kao i potpisivanje ugovora koji nije u skladu sa pobjedničkom ponudom, povećava rizik da, UA ne bude u stanju da pravilno upravlja procesom nabavke, i kao rezultat ne dobije vrednost za novac.

**Preporuka 4** Generalni sekretar treba da osigura da su slabosti u procesu nabavke otklonjene, i da se pravila nabavke i zahtevani kriterijumi u tenderskom dosijeju poštuju u potpunosti pre potpisivanja ugovora. Takođe, Sekretar treba da osigura da odeljenje nabavke unapred analizira koja procedura nabavke bi bila prikladnija za svaki tender koji planira da objavi. Za vezanje ugovora sa cenama za jedinicu, treba se upotrebiti okvirni ugovor.

### 3.5 Troškovi koji ne idu preko nabavke

Troškovi koji ne idu preko procedura nabavke predstavljaju sve kupovine koje ne zahtevaju primenu procedura javne nabavke. Testirali smo, troškove reprezentacije, telefona, službenih ručkova, i identifikovali sledeće nedostatke:

---

#### Pitanje 5 – Troškovi van dozvoljenih granica – Srednji prioritet

**Nalaz** Prema unutrašnjem AU datuma 03.08.2015, regulišu se slučajevi prekoračenja limita troškova mobilnih telefona. Za neopravdane troškove, sredstva se treba nadoknaditi, osim ako postoji razlog onda se trebaju odobriti od strane odgovornog rukovodioca. Troškove mobilnih telefona su bili u iznosu od 46,590€. Od tri testiranih isplata u iznosu od 8,556€ uočili smo da, osoblje Kabineta Predsednika je prekoračilo ograničenje troškova mobilnog telefona za 2,966€. Uprkos kontinuiranih obaveštenja o ovim prekoračenjima od strane Sekretara, ova pojava se nastavljala do oktobra meseca, kada je počelo da se primenjuje odobrenje prekoračenja telefonskih troškova; i

Prema AU br. 01/2014 datuma 28.01.2014 godine, određuju se prava i ograničenja troškova reprezentacije (bife). Prilikom testiranja isplate u iznosu od 3,207€, utvrdili smo da troškovi u iznosu 669€ nisu dozvoljeni prema ovom uputstvu. Nakon memoranduma revizije krajem decembra, menadžment je izdao jedno uputstvo koje reguliše dozvoljene tarife za ovu vrstu potrošnje.

**Rizik** Troškovi van postavljenih pravila i konstantna prekoračenja, povećavaju rizik da se budžet troši na neracionalan način i u nesaglasnosti sa planom. Ako nema odbijanja ili sankcije za prekoračenje onda kontrole postaju neefikasne.

**Preporuka 5** Generalni Sekretar treba ojačati nivo kontrole u upravljanju troškova telefonije i reprezentacije u cilju racionalizovanja. U vrlo specifičnim slučajevima može da dođe do prekoračenja i samo ti slučajevi treba biti odobreni, ali prekoračenja ne treba da postanu pojava. Za prekoračenja koja nemaju odobrenje treba primeniti odbijanja od plata.



### 3.5.1 Nadoknade (plate i dnevnice)

Plate i dnevnice se isplaćuju posredstvom centralizovanog sistema (payroll). Kontrole koje deluju u centralnom nivou od KPK se tiču, kontrolom isplata svakog meseca potpisivanjem platnog spiska, proveru eventualnih promena koje se mogu javiti putem formulara, i pregled budžeta za ovu kategoriju i usaglašavanje sa trezorom.

Pregledali smo platne spiskove i uporedili podatke predstavljene od strane Trezora - ISUFK i njihovo prikazanje u GFI. Takođe smo testirali uzorke, uključujući dosijee osoblja, kao i naknade za dodatke i prekovremeni rad. Na osnovu toga, utvrdili smo da je KPK uspostavila dobar sistem kontrole nad oblasti nadoknada (plata i dnevnic).

#### Preporuka

Nemamo preporuke na ovom području.

## 3.6 Imovina i obaveze

### 3.6.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Pregledali smo proces upravljanja imovinom i način vođenja evidencije imovine ukoliko je održano u skladu sa zahtevima pravila br. 02/2013, o upravljanju ne-finansijske imovine budžetskih organizacija.

Prema analizi GFI primećuje se da su prikazani podaci u finansijskim izveštajima u skladu sa računovodstvenim evidencijama, registar koji se vodi od strane organizacija za imovinu ispod 1,000€ i zaliha.

---

#### Pitanje 6 - Sistem „e - imovina“ - Srednji prioritet

**Nalaz** Uredba br 02/2013 ističe da se kapitalna imovina treba evidentirati u računovodstvenim evidencijama - ISUFK, dok ne-kapitalna imovina i zalihe treba evidentirati u sistemu „e-imovina“.

KPK nema instaliran softver „e-imovina“. Međutim KPK je održavalo tačnu i potpunu evidenciju imovine ispod 1,000€, i primenjuje jedan softver koji računa tačnu amortizaciju, generiše informacije, kao i tačne i potpune izveštaje.

**Rizik** Ne-instaliranje sistema „e-imovina“ je u suprotnosti sa uredbom 02/2013 i ovo dovodi instituciju van nadzora MJA u vezi upravljanja imovinom.

**Preporuka 6** GAS treba diskutirati sa MJA i razmotriti mogućnost pronalaženja rešenja za sistem „e-imovina“. Instaliranje sistema „e-imovina“ ili doći do nekog rešenja između dve institucije će biti prihvatljivo.

### 3.6.2 Tretiranje obaveza

KPK je predstavilo neplaćene obaveze u GFI 2015 godina. Njihova vrednost je iznosila 67,180€, ili 47,358€ više od obaveza 2014 godine. Neplaćene obaveze uglavnom pripadaju mesecu decembra. Razlog ne-isplaćivanja je bio nedostatak budžeta obzirom da je KPK imalo smanjenje budžeta povodom pregleda budžeta za kategoriju roba i usluge.

Mesečno izveštavanje u trezoru je obavljeno na vreme i u skladu sa finansijskim pravilom o izveštavanju obaveza, tako da mi nismo primetili nedostatke koje treba uzeti u obzir u ovom nacrt izveštaju.

#### **Preporuka**

Nemamo preporuke na ovom području.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na Albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na Albanskom jeziku.

## Dodatak I: Pristup i metodologija revizije

Odgovornost Revizora i onih koji su odgovorni za upravljanje su detaljno prikazani u Mišljenju koje je utvrđeno u poglavlju 1.2 ovog izveštaja.

Dok je mišljenje revizije ključni rezultat našeg rada, ovaj izveštaj odražava celovitost našeg rada s posebnim fokusom i na Pitanja Upravljanja uključujući i Finansijsko Upravljanje i Kontrolu. Ovo poslednje se zasniva u našem širem programu revizije usklađenosti koja se zasniva na riziku.

Opšti sažetak ima za cilj da prikaže glavne nalaze revizije i ključne akcije za koje se Stalni Sekretar treba osigurati da su preduzete zarad adresiranja identifikovanih slabosti upravljanja/kontrole.

Detaljni izveštaj pruža opšti sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na utvrđivanje razloga nalaza revizije i za pružanje odgovarajućih preporuka za njihovo adresiranje. Da bi bio potpuniji, mi smo uključili identifikovana pitanja tokom predrevizije tamo gde je to bilo relevantno. Naši nalazi su definisani kao:

**Visokog prioriteta** – Pitanja koja se ukoliko ne adresiraju mogu rezultirati na materijalne slabosti u unutrašnjoj kontroli i gde preduzeta akcija će pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola; i

**Srednjeg prioriteta** - Pitanja koja mogu i da ne rezultiraju materijalnim slabosti, ali gde će preduzeta akcija takođe pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Nalazi koji se smatraju niskog prioriteta su izveštavani finansijskom osoblju posebno.

Naše procedure su uključile jedan pregled unutrašnjih kontrola i sistema računovodstva i supstancijalne testove pridružene njima samo u onoj meri koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije ne treba da se smatraju kao da predstavljaju jednu sveobuhvatnu izjavu svih slabosti koje postoje, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionisale.

## Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR

(odlomak od MSVIR 200)

### Oblik mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom “Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora”.

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

### Modifikacije mišljenja revizije na revizorski izveštaj

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorski izveštaj ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka. Revizori mogu izdati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije na mišljenje revizora

152. Odluka u vezi sa vrstom modifikovanog mišljenja revizije je prikladno u zavisnosti od:

Prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji materijalno pogrešno prikazivani ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, moglo je doći do pogrešnog materijalnog prikazivanja; i

Sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorski izveštaj

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će uključiti jedan paragraf o Naglašavanju Pitanja u revizorski izveštaj. Naglašavanje Pitanja će se odnositi na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o Naglašavanju Pitanja treba:

- Da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- Da se koristi naslov "Naglašavanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- Da uključi jasnu referencu na pitanje koje se naglašava i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- Ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na naglašeno pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodno komuniciranje jednog pitanja, osim one koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi pasus sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj pasus treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

## Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta revizije	Date preporuke	Sprovedene	Adresirane ali ne sprovedene	Ne adresirane
Nabavka	Generalni Sekretar treba da osigura da departman nabavki primenjuje u celosti pravila nabavki, kako formalne tako i sadržajne. Za sklapanje ugovora za cene po jedinici UA treba da koristi okvirni ugovor a ne proceduru kvotacije cena.		Delimično zato što deo u vezi plana nabavke i upravljanje ugovorima je adresiran dok je nastavljeno sa vezivanjem ugovora sa cenama za jedinicu sa procedurom kvotacije cena.	
Troškovi koji ne idu preko nabavke	Generalni Sekretar kroz menadžere treba da sprovodi povećane kontrole kod okvirnih ugovora tokom njihove primene kako bi se sve predviđene specifikacije ugovorom se primenjuje u celosti.	Adresirano je nakon Juna meseca 2015 godine kada je objavljen izveštaj KGR. Iako je KGR dao taj savet i na memorandum revizije krajem decembra 2014 godine, i to je bilo moguće da se primeni od početka 2015. Preporuka je sprovedena nakon Juna meseca (Objavljen Izveštaj) uprkos savetu koji smo dali i u memorandumu revizije Decembra meseca.	Delimično zato što deo o formiranju komisije je adresiran, ali isplaćeni iznos za dijagnostiku je nastavljen sa relativno visokim procentom.	

Nadoknade (plate i dnevnice)	Generalni Sekretar treba da osigura da odgovorni menadžeri primenjuju prikladne kontrole pre procesiranja isplata za prekovremeni rad i da tačno izračunavaju prekovremene radne časove.	Sprovedena		
Subvencije i Transferi	Generalni Sekretar treba da nastavi sa osiguranjem da proces davanje subvencija se zasniva na finansijskim pravilima i oslanja se na dotične odluke radi osiguranja efektivnog nadzora.	Sprovedeno. GAS je izdao odredbu za S&T i donosi se odluka za svaku subvenciju.		
Kapitalna i ne kapitalna imovina	Generalni Sekretar treba da razmotri sa MJA i da razmatra mogućnost da nađe rešenje za sistema e-Imovina. Instaliranje sistema e-Imovina ili neko rešenje koja se može naći u okviru dveju institucija biće prihvatljivo.			Ova preporuka nije sprovedena
Sistem unutrašnje revizije	Generalni Sekretar treba da analizira razloge ograničenja za obavljanje revizije u 2014 godini i da osigura da plan revizije za tekuću godinu je realan i uključuje aktivnosti tekuće godine, radi pomaganja Menadžmentu u donošenju blagovremenih odluka.	Ova preporuka je sprovedena. UR, od četiri planirane revizije za 2015 godinu tri su obavljene kao i jedan izveštaj prethodne godine.		